

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115231364
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4115231364.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. A., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: otec O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, t.č. bytom O. Y. XX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o. so sídlom v Nitre, Štefánikova 7 a matka O. A., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX, t.č. bytom B. XXX, zastúpená: Mgr. Martin Hurtaj, advokát so sídlom Nitra, Štefánikova 15, v konaní o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 28. júla 2016 č.k. 24P/318/2015-131, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 28. júla 2016 č.k. 24P/318/2015-131 (napadnutý rozsudok) upravil styk otca s maloletým G. A., nar. XX.X.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým v párnom týždni v kalendárnom roku v čase od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas letných školských prázdnin každý rok v čase od 1.7. od 9.00 hod. do 7.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 7.8. do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov v párnom roku od štvrtka predchádzajúceho týmto sviatkom od 18.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov v nepárnom roku v čase od 23.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. a v párnom kalendárnom roku v čase od 31.12. od 10.00 hod. do 2.1. do 18.00 hod., s tým, že si otec maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska maloletého dieťaťa a po ukončení styku maloleté dieťa na tom istom mieste včas a riadne odovzdá. Matke určil povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a zabezpečiť jeho odovzdanie. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že na základe návrhu otca uznesením č.k.: 24P/318/2015-26 zo dňa 23.11.2015 dočasne upravil styk otca s maloletým G. tak, že otec je oprávnený sa s ním stretávať v párnom týždni v sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že začiatok a koniec styku sa bude realizovať v mieste bydliska maloletého dieťaťa. Predmetné rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňa 03.12.2015 a právoplatnosť dňa 26.01.2016. Okresný súd Nitra následne uznesením č.k.: 24P/318/2015 - 30 zo dňa 25.11.2015 začal konanie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Dňa 16.12.2015 doručil otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomný návrh na úpravu styku s maloletým G. tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý párný týždeň v čase od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas leta od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8 do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý

nepárny rok od štvrtka od 18.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok v čase od 23.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok v čase od 30.12. od 10.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že maloletý G. A., nar. XX.X.XXXX pochádza z manželstva rodičov O. A. a O. A.. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 24P/28/2015-61 zo dňa 30.07.2015 súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol, maloleté dieťa zveril na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou vo výške 190 eur mesačne. Styk otca s maloletým dieťaťom upravený nebol, keďže rodičia žiadali styk rozsudkom neupraviť. Na základe návrhu otca zo dňa 22.10.2015 Okresný súd Nitra predbežným opatrením č.k.: 24P/318/2015-26 zo dňa 23.11.2015 dočasne upravil styk otca s maloletým G. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý páry týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že začiatok a koniec styku sa bude realizovať v mieste bydliska maloletého dieťaťa. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa alebo ho zmenil tak, že upraví styk otca s maloletým dieťaťom zhodne ako ho upravil prvostupňový súd, avšak s tým, že tento sa bude realizovať za jej prítomnosti. Krajský súd v Nitre uznesením č.k.: 7CoP/66/2015-67 zo dňa 19.01.2016 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Následne Okresný súd uznesením č.k.: 24P/318/2015-30 zo dňa 25.11.2015 začal konanie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, pričom dňa 16.12.2015 doručil otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomný návrh na úpravu styku, podľa ktorého žiadal upraviť styk s maloletým G. tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý páry týždeň v čase od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas leta od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od štvrtka od 18.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok v čase od 23.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok v čase od 30.12. od 10.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod.

4. Ďalej uviedol, že maloletý G. je dieťaťom so špeciálnymi potrebami, nakoľko bol u neho diagnostikovaný Albinizmus oculocutaneus totalis, ktoré ochorenie si vyžaduje dodržiavanie rôznych preventívnych opatrení, napr. používanie opaľovacích krémov s vysokým ochranným faktorom a tiež ochranu očí pred slnečným žiarením. Vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa sú vážne narušené a napäté, rodičia spolu riadne nekomunikujú, absentuje aj taký prejav slušného správania, akým je pozdrav. Podľa otca je komunikácia s matkou maloletého dieťaťa problematická, o zdravotnom stave dieťaťa, návštevách lekárov ho neinformuje, odmietla mu dokonca poskytnúť bližšie informácie aj ohľadom dávkovania antibiotík, ktoré maloleté dieťa užívalo. Styk otca s maloletým dieťaťom prebieha aktuálne pravidelne podľa vyššie citovaného predbežného opatrenia, avšak otec maloletého dieťaťa má záujem na širšej úprave styku s maloletým dieťaťom, chce s ním tráviť viac času a vo väčšej miere sa podieľať na jeho výchove a formovaní jeho osobnosti. Matka však s návrhom otca nesúhlasí a argumentuje najmä zdravotným stavom maloletého G., a teda tým, že nejde o dieťa s bežnými zdravotnými problémami, a preto navrhuje realizáciu styku jeden deň počas víkendu a ďalší deň v priebehu týždňa. Stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom s prespávaním dieťaťa v domácnosti otca odmieta a spochybňuje, či otec dokáže zdravotné problémy maloletého dieťaťa zvládať a či by maloleté dieťa v jeho domácnosti chcelo prespať. Poukazuje pritom na skutočnosť, že maloleté dieťa bez nej ešte nikde neprespalo ako aj na skutočnosť, že aj poobedňajší spánok dieťaťa sa realizuje v jej domácnosti a to aj v prípade, keď trávia deň v domácnosti jej rodičov, musia sa za týmto účelom vrátiť domov a po spánku spať. Otec maloletého dieťaťa však namieta, že potreba zabezpečovania celodennej starostlivosti zo strany matky je účelová, a hoci je albinizmus vážnym zdravotným poškodením, pri dodržaní základných pokynov nie je celodenná starostlivosť zo strany matky potrebná. Poukazuje pritom na skutočnosť, že ochorenie si nevyžaduje celodennú odbornú starostlivosť, že ani matka neabsolvovala špeciálne školenia, a taktiež nemá zdravotnícke vzdelanie. Otec ďalej argumentuje, že o zdravotný stav maloletého dieťaťa sa pravidelne informuje jednak u pediatra ako aj u odborníkov, ktoré maloleté dieťa v súvislosti so svojím ochorením navštevuje. Podľa vyjadrenia dermatovenerologičky MUDr. Lucie Hlavačkovej trpí maloletý vrodenným ochorením, ktoré si vyžaduje dôslednú fotoprotekciu kože aj očí, pričom konštatuje, že otec bol riadne poučený o potrebnej starostlivosti a je schopný túto starostlivosť riadne zabezpečiť aj bez prítomnosti matky. Taktiež podľa vyjadrenia prof. MUDr. Antona Gerineca, prednostu Kliniky detskej oftalmológie DFNSP sa otec o zdravotný stav dieťa pravidelne zaujíma, bol riadne poučený a je schopný zabezpečiť starostlivosť o dieťa aj bez prítomnosti matky. Matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukazovala v konaní aj na vyšetrenie maloletého dieťaťa v

Centre pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie, ktoré s dieťaťom navštevuje z dôvodu, že dieťa bolo podľa matky nepozorné, začalo sa pomočovať aj cez deň, hoci sa od veku jedného a pol roka dokázal na toaletu vypýtať sám. Argumentuje konkrétne závermi vyšetrenia zo dňa 7.12.2015 a to najmä tým, že vzhľadom na to, že ide o dieťa so špeciálnymi potrebami, nemalo by byť od matky odlúčené a styk by mal prebiehať za jej prítomnosti, pričom vzhľadom k časovej neaktuálnosti vyšetrenia poukazuje na pretrvávajúce špeciálne potreby maloletého, prípadne navrhuje vykonať opakované vyšetrenie z dôvodu posúdenia vhodnosti realizácie styku bez jej prítomnosti.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 25 ods. 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh otca na úpravu styku s maloletým dieťaťom bol podaný dôvodne, keďže styk otca s maloletým dieťaťom rozsudkom o rozvoze manželstva a úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze manželstva upravený nebol. Styk toho rodiča s dieťaťom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, je vo všeobecnosti jedným z mála prostriedkov, ktorým sa tento rodič má možnosť podieľať na výchove a rozvoji osobnosti svojho maloletého dieťaťa, a ktorý slúži nielen k zachovaniu ale aj k rozvíjaniu a upevňovaniu vzájomných citových väzieb. Preto je podľa názoru súdu prvej inštancie úprava styku otca s maloletým dieťaťom v čo najširšej miere v záujme maloletého dieťaťa a rešpektuje tak právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu a citových väzieb k obidvom rodičom. Maloletý G. je v dôsledku svojho ochorenia síce dieťaťom so špeciálnymi potrebami, tieto však otec v plnej miere rešpektuje a aktivity, ktoré otec s maloletým dieťaťom podniká, plne prispôsobuje zdravotným obmedzeniam maloletého dieťaťa. Otec sa o zdravotný stav maloletého dieťaťa pravidelne informuje, preventívne opatrenia dodržiava, a je schopný zabezpečiť kompletnú a riadnu starostlivosť o svoje maloleté dieťa. Otec má s maloletým dieťaťom vytvorený blízky citový vzťah, pričom dieťa primerane reaguje aj na otcovu novú rodinu. Styk, ktorý sa v súčasnosti realizuje na základe predbežného opatrenia prebieha bez akýchkoľvek komplikácií či problémov, v dôsledku čoho súd nepovažoval za potrebné vykonať akékoľvek ďalšie dokazovanie. Vzhľadom na dôvodnosť návrhu preto súd návrhu otca čo do samotnej úpravy styku vyhovel, avšak nevyhovel otcov navrhovanému rozsahu, keď styk s jedným prespaním v priebehu víkendov považuje súd za primeraný súčasnému veku a potrebám maloletého dieťaťa. Rovnako s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa skrátil súd oproti otcov navrhovanej úprave styk počas letných školských prázdnin na jeden týždeň v mesiaci júl a jeden týždeň v mesiaci august, pričom maloleté dieťa tak bude podľa názoru súdu pri pravidelnej realizácii styku so svojim otcom do budúceho leta dostatočne pripravené na realizáciu styku v takomto rozsahu. Návrh otca ohľadom úpravy styku s maloletým dieťaťom počas vianočných sviatkov a Nového roka považoval súd za primeraný, preto súd tomuto návrhu vyhovel, avšak opätovne s poukazom na potrebný adaptačný režim dieťaťa určil v rozpore s návrhom otca úpravu styku počas vianočných sviatkov na nepárny rok a úpravu styku počas Nového roka na párny rok. Striedavá úprava styku počas veľkonočných sviatkov v zmysle párneho a nepárneho roka umožní podľa názoru súdu obojom rodičom striedavo stráviť s dieťaťom veľkonočné sviatky a udržiavanie veľkonočných tradícií na oboch stranách príbuzných maloletého dieťaťa.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie matka maloletého G., žiadala napadnutý rozsudok zmeniť tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každú párnú sobotu a nedeľu od 9,00 hodiny do 17,00 hodiny, počas vianočných prázdnin každý rok dňa 23.12. a 24.12. v čase od 9,00 hodiny do 17,00 hodiny, v dňoch 30.12., 31.12. od 9,00 hodiny do 17,00 hodiny. Uviedla, že podľa jej názoru súd prvej inštancie nekonal v najlepšom záujme jej syna, keď upravil styk s otcom aj s prespávaním. Také rozhodnutie považuje za unáhlené a predčasné, nezodpovedajúce adaptačným možnostiam maloletého. Poukázala na to, že maloletý sa narodil X/XXXX, otec maloletého bol zamestnaný a aj po príchode z práce sa venoval oprave áut, synovi sa venoval veľmi málo, čo bolo spôsobené jeho pracovnou vyťaženosťou, no najmä tým, že v tom čase zrejme nebol plne zmierený s diagnózou maloletého. Otec maloletého sa odsťahoval v 8/2014, kedy sa definitívne rozišli, ona ostala s maloletým žiť v ich pôvodnej domácnosti. Otec od 8/2014 do 5/2015, t.j. 10 mesiacov, nemá o syna riadny záujem, stretával sa s ním iba sporadicky. Keď sa v 5/2015 začal o pravidelný kontakt zaujímať, tak ho syn vôbec nepoznal. Uviedla, že sa s otcom dohodli na postupnom obnovení, resp. vytvorení jeho vzťahu so synom a umožnila mu stretávanie po dobu niekoľkých hodín v jej prítomnosti spravidla 1x do týždňa. Od 8/2015 sa dohodli, že si otec bude syna brávať bez jej prítomnosti spravidla 1x do týždňa na pár hodín. Od 1/2016 sa styk realizuje na základe predbežného opatrenia, t.j. každý párny týždeň v sobotu a v nedeľu od 9,00 hodiny do 17,00 hodiny. Pre maloletého boli uvedené viaceré zmeny v rozsahu styku

s otcom, ktoré sa realizovali v časovom období len pol roka príliš rýchle, začal sa pomočovať. Ďalej uviedla, že sa stalo, že jej otec vrátil maloletého výrazne spáleného a musela s ním vyhľadať lekársku pomoc. Vzhľadom na ochorenie maloletého je takáto nedbanlivosť zo strany otca vážnym nedostatkom v starostlivosti o syna. Syn je na ňu tak naviazaný, že odmieta prespávať bez jej prítomnosti. Najprv by si mal syn zvyknúť prespávať u otca počas dňa, aby si tak zvykol na primeraný prechod k prespaniu počas noci v jeho domácnosti. Situáciu konzultovala s detským psychológom, ktorý neodporučil, aby bol maloletému znovu v tak krátkom čase zmenený režim pobytu u otca. Ide o dieťa s pomalou adaptabilitou. Vzhľadom k tomu, podľa jej názoru, syn ešte nie je pripravený pravidelne prespávať u otca.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario a § 219 ods.3 za použitia § 378 ods.1 CSP) a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Konceptia zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 387 ods.2 CSP vychádza zo situácie, že ak odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, v takom prípade nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 CSP), ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia.

11. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Odvolací súd sa plne stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý dostatočne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke. Na zdôraznenie správnosti rozsudku odvolací súd uvádza, matka v odvolaní namietala iba prespávanie maloletého dieťaťa u otca počas noci. Uviedla, že by si mal maloletý zvyknúť prespávať u otca najprv počas dňa. Svoje námietky ohľadne prespávania dieťaťa u otca zdôvodnila iba tým, že maloletý je podľa nej veľmi na ňu naviazaný. Zároveň však uviedla, že na základe súdom vydaného predbežného opatrenia sa od januára 2016 otec stretáva s maloletým každú párnú sobotu a nedeľu od 9,00 do 17,00 hodiny. Z toho je zrejmé, že kontakt medzi otcom a dieťaťom je pravidelný už cca rok. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na rovnaké rodičovské práva oboch rodičov i vzhľadom na právo dieťaťa na oboch rodičov, je vhodné a aj nevyhnuté, aby maloletý trávil u otca víkendy nepretržite i s prespaním. Vzhľadom k tomu, že matka trávi s dieťaťom podstatne viac času ako otec, teda má väčší podiel na jeho výchove, musí dbať na správnom vývoji dieťaťa i vo vzťahu k otcovi. Správnym a citlivým vplyvom na dieťa musí matka viesť dieťa i k tomu, že bude u otca tráviť víkend i s prespaním, prípadne v budúcnosti i vo väčšom rozsahu ako doposiaľ. Matka si musí uvedomiť, že dieťa nepatrí iba jej. Pokiaľ v minulosti otec nevenoval dieťaťu dostatočnú pozornosť, táto skutočnosť nemôže byť pertraktovaná matkou sústavne naďalej do budúcnosti. Je v záujme maloletého, aby mal s otcom dostatočný priestor na budovanie vzťahu, na spoločné zážitky.

13. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP (Civilný mimosporový poriadok) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

15. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).